WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 maja 2017 r.

ZP-KNPS.431.2.24.2017.EK

Pani
Izabela Rakoczy
Dyrektor
Domu dla Dzieci Nr 2
Fundacji Pomocy Dzieciom
i Młodzieży SALVATOR
w Wałbrzychu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 5 kwietnia 2017 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo – anonim, w którym jakoby wychowankowie z Domu dla Dzieci Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR w Wałbrzychu prosili o pomoc – „ratunek". W związku z tym, że w treści pisma nie wskazano na zagadnienia ani obszary, w których według autorów są nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednostki, podjęto decyzję o przeprowadzeniu kontroli w zakresie przestrzegania praw dziecka oraz standardów opieki i wychowania.

W związku z powyższym, w dniach 24 – 25 kwietnia 2017 roku została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Domu dla Dzieci nr 2 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR z siedzibą przy ul. Sułkowskiego 43 w Wałbrzychu (zwanego dalej Domem lub Placówką) na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 106 z dnia 12.04.2017 r. oraz upoważnień Nr: ZP-KNPS.0030.255/17, ZP-KNPS.0030.256/17, wydanych z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 13 kwietnia 2017 r. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie: Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu, Tomasz Borecki – inspektor wojewódzki - kontroler. Kontrolę wpisano do Książki Kontroli pod numerem 3. W celu zgromadzenia informacji dających obraz funkcjonowania jednostki przeprowadzono rozmowy z pracownikami: dyrektorem, wychowawcami, pedagogiem

i z wychowankami Domu dla Dzieci nr 2. Również poddano analizie dokumentację obrazującą funkcjonowanie Placówki.

Celem przeprowadzonego postępowania kontrolnego była ocena funkcjonowania jednostki w zakresie przestrzegania praw dziecka (ze szczególnym zwróceniem uwagi na m.in. przestrzeganie prawa dziecka do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, przed stosowaniem przemocy fizycznej), spełniania standardów opieki i wychowania wynikających z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 20111 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r., poz. 292), zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem", oraz kwalifikacje pracowników. Ponadto, podczas kontroli dokonano wizji lokalnej Placówki, zapoznano się z jej organizacją i sposobem funkcjonowania.

Podjęte czynności kontrolne polegały m.in. na sporządzeniu protokołów ustnych oświadczeń złożonych kontrolującym przez Dyrektora, oświadczeń pisemnych Dyrektora, pedagoga, notatek z rozmów z pracownikami i z podopiecznymi. Dodatkowo, odebrano za potwierdzeniem z oryginałem kserokopie dokumentacji dotyczącej grafików pracy, zajęć przeprowadzanych przez specjalistów i wychowawców, zakupów odzieży, wypłat kieszonkowego, opłat ponoszonych za wychowanków przebywających w internatach – bursach. W trakcie kontroli przeprowadzono także anonimowe ankiety z wychowankami dotyczące ich funkcjonowania w Placówce.

Funkcję Dyrektora Placówki pełniła Izabela Rakoczy odpowiedzialna za realizację zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej. W zakresie działalności Placówki wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Dom dla Dzieci nr 2 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR z siedzibą przy ul. Sułkowskiego 43 w Wałbrzychu działa od 1 września 2016 r. na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr ZP-ZS.9423.6.2016.MO z dnia 18 sierpnia 2016 r. Jest to Placówka typu socjalizacyjnego, a regulaminowa liczba miejsc wynosi 14. Szczegółowe zasady funkcjonowania jednostki określa jej Regulamin oraz Statut. W Regulaminie nie określono typu placówki. Jednostka mieści się na obrzeżach Wałbrzycha w dzielnicy Biały Kamień, na osiedlu domków jednorodzinnych. Zajmuje część dużego wolnostojącego trzykondygnacyjnego budynku, w którym można wyodrębnić:

PARTER:

- obszerny hall, w którym na całej ścianie znajduje się szafa z przesuwanymi drzwiami, szafa drewniana, wieszaki na ubrania, hall pełni funkcję szatni;
- pomieszczenie gospodarcze (piec, pralka, magazyn podręczny, dwie lodówki);

- część biurowa: gabinet dyrektora, aneks kuchenny dla personelu, WC, sekretariat.

I PIĘTRO (na które prowadzą kręte marmurowe schody):

- salon pełniący funkcję rekreacyjną, wyposażony w dużą narożną kanapę, stolik, telewizor, z salonu jest wyjście na taras;
- kuchnia z pełnym wyposażeniem, dwoma dużymi stołami, stanowiskiem z komputerem do dyspozycji dzieci;
- łazienka dla chłopców z kabiną prysznicową, umywalką, WC;

II PIĘTRO:

- pokój wychowanków: 5 łóżek - 2 piętrowe i tapczan, 1 biurko, szafa, szafka niska, garderoba, obecnie pokój zajmuje 4 chłopców;
- pokój wychowanków: 2 łóżka – w tym 1 piętrowe, 1 biurko, 2 szafki małe, 1 szafka średnia, wyjście na balkon, pokój zamieszkuje 1 chłopiec;
- pokój wychowanków: 3 łóżka – 1 piętrowe i tapczan, szafa, szafki, 1 biurko, pokój zamieszkują 3 dziewczyny, w tym dwie przebywają obecnie poza Placówką, jedna w szpitalu, jedna w MOS;
- łazienka dla dziewcząt z wanną, umywalką, WC;

PODDASZE:

- pokój z 4 łóżkami – tapczanami, szafa średnia, regał, 2 szafki małe, stolik, pokój zamieszkują obecnie 3 dziewczyny, do pokoju prowadzą również kręte marmurowe schody, pokój nie ma drzwi, należy je niezwłocznie wstawić.

Pokoje dzieci były czyste, uporządkowane. Każdy pokój był oświetlony lampami sufitowymi.

(Dowód, akta kontroli str. 10-21)

Na dzień kontroli w Placówce w ewidencji figurowało 13 wychowanków, w tym czworo na co dzień przebywało poza Placówką (3 w bursach i internatach, jedno w szpitalu). Dziewięcioro podopiecznych zostało przekierowanych do Domu Nr 2 z innych wałbrzyskich zlikwidowanych placówek opiekuńczo-wychowawczych, dwójka z Domu Dziecka Catherina, jedno zostało przyjęte w wyniku interwencji, a jedno przeniesiono z Domu dla Dzieci nr 4 z ul. Miłej. Dzieci posiadały właściwe skierowania do Placówki, wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Procesem usamodzielnienia objętych została trójka wychowanków. Najstarszy z nich ukończy 25 rok życia 27.08.2017 r., obecnie studiuje, opiekun usamodzielnienia został wyznaczony 26.07.2010 r., a indywidualny program usamodzielnienia opracowano 1.09.2010 r. Chłopiec zamierza pozostać po usamodzielnieniu w Warszawie, gdzie studiuje. Kolejny wychowanek ukończył 18 rok życia w marcu tego

roku, miał wyznaczonego opiekuna usamodzielnienia w dniu 9.11.2016 r., indywidualny program usamodzielnienia został opracowany 20.01.2017 r. i zatwierdzony przez Dyrektora MOPS. Chłopiec na razie deklaruje chęć pozostania w Placówce do czasu ukończenia nauki. Ostatnia z usamodzielnianych osób ukończyła 18 lat w dniu 2 kwietnia 2017 r., w dniu 11.04.2017 r. złożono wniosek o wyznaczenie opiekuna.

(Dowód, akta kontroli str. 22-23, 34)

Standardy opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z § 10 ust. 1, 2 oraz § 20 rozporządzenia, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 14 dzieci. Analiza grafików dyżurów dziennych i nocnych w trzech miesiącach: listopad 2016 r., styczeń i luty 2017 r. wskazuje, że limit dotyczący liczby osób sprawujących opiekę określony w przepisie był zachowany. Dyżury nocne trwały od 20.00 do 8.00 lub od 22.00 do 10.00, wówczas obecny był jeden wychowawca. Dyżury dzienne na ogół obsadzone były przez dwóch wychowawców, od godzin porannych, tj. od 8.00 lub od 10.00 do 15.00 lub 16.00 był jeden wychowawca i kolejny zmieniał go do 20.00 lub 22.00. Od poniedziałku do piątku w Placówce był pedagog, obsługujący również Dom dla Dzieci nr 4. Jego godziny pracy: poniedziałki, wtorki, piątki jest w godzinach 8.00-16.00, wtedy według potrzeb jest w Domu nr 2 lub nr 4, natomiast w czwartek w godzinach 11.00-19.00 jest w tylko w Domu nr 2, a we wtorki w tym samych popołudniowych godzinach jest wyłącznie w Domu nr 4.

(Dowód, akta kontroli str. 24-33)

Zgodnie z § 16 rozporządzenia, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Poniżej zamieszczono wykaz wychowawców wraz z wychowankami nad którymi sprawują opiekę:

- J. D. kieruje procesem wychowawczym: P.K., S.K., S.W.
- M. K. kieruje procesem wychowawczym: K.S., P.Ch., P.S.
- J. T. kieruje procesem wychowawczym: D.K., K.Z., E.K., A.O.
- P. S. kieruje procesem wychowawczym: K.S., P.K., R.K.

Zgodnie z powyższym wykazem, wymóg zapisu § 16 rozporządzenia jest przestrzegany.

(Dowód: akta kontroli str. 35)

Podczas wizji lokalnej Placówki stwierdzono, że zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia pokoje dzieci jedno, dwu, trzy, cztero i pięcioosobowe wyposażone były odpowiednio do ich wieku. W każdym z czterech pokoi były łóżka (w tym również piętrowe),

szafy do przechowywania rzeczy osobistych i odzieży, biurka, krzesła, szafki. Buty oraz kurtki przechowywane były w szatniach zorganizowanych w pomieszczeniach na parterze, zaraz przy wejściu do Placówki.
W części parterowej jest pomieszczenie z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych, w którym znajduje się jedna suszarka i pralka, co wypełnia standard określony w § 18 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Mokre ubrania można suszyć również na dworze lub na balkonach.

(Dowód: akta kontroli str. 20-21)

Obowiązkiem placówki, zgodnie z § 18 ust.1 pkt 1 rozporządzenia, jest zapewnienie wychowankom wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. W Placówce nie było podopiecznych, którzy wymagali ze względów kulturowych czy religijnych specjalnego wyżywienia. Jednocześnie od momentu powstania Domu nie zdarzyła się sytuacja o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, w której byłaby potrzeba zaopatrzenia podopiecznych w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, czy wyroby medyczne. Natomiast w myśl § 18 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, dwójce dzieci zapewniono okulary korekcyjne, jednemu aparat ortodontyczny. Leki przechowuje się w zamykanej na klucz szafce. Wszystkie leki wydawane są tylko pod nadzorem wychowawców na zlecenie lekarza. (Dowód: akta kontroli str. 38)

Placówka korzysta z usług cateringowych. Codziennie przywożone są dania obiadowe w pojemnikach termicznych. Każde dziecko po powrocie ze szkoły może nałożyć sobie porcję jedzenia. Z wypowiedzi wychowanków oraz analizy wyników ankiety wynikało, że istnieje problem z obiadami. Zdarzało się bowiem, że brakowało porcji obiadowych, chociaż ich ilość była zgodna z liczbą dzieci. Wskazane jest w tym zakresie wzmocnić nadzór wychowawców nad wydawanymi posiłkami, aby w przyszłości wszystkie dzieci otrzymały przysługującą im porcję obiadu. Dyrektor Placówki wyjaśniła, że wielokrotnie zwracała uwagę dostawcom posiłków na np. niewystarczającą ilość ziemniaków, ponieważ takie otrzymywała sygnały od dzieci. Jednocześnie Dyrektor oznajmiła, że było to sprzeczne z tym co firma cateringowa odbierała z Domu. Zwykle zostawały niedojedzone resztki obiadowe, w tym ziemniaki. W indywidualnych rozmowach podopieczni wskazali, że nawet jeśli zabrakło dla nich porcji, to wychowawca zawsze przygotowywał im posiłek na ciepło z produktów, które były dostępne w magazynie i w lodówkach. Dzieci samodzielnie przygotowują sobie drugie śniadania do szkoły. Natomiast posiłki w weekendy przygotowywane są przez wychowawców wspólnie z dziećmi. Produkty spożywcze kupuje wychowawca koordynator i uwzględnia on prośby oraz życzenia podopiecznych w kwestii

doboru produktów żywnościowych. Niestety nie wszyscy wychowankowie mieli świadomość, że mogą także mieć wpływ na swoje menu.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia, wychowankowie mają dostęp do produktów żywnościowych (które np. pozostały z obiadu, śniadania czy kolacji). Jeżeli była potrzeba, dokupywane były produkty spożywcze lub korzystano z zapasów zgromadzonych w magazynie Placówki. (Dowód: akta kontroli str. 37)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2, 6c rozporządzenia, placówka powinna umożliwić wychowankom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenie w środki higieniczne. Z oświadczenia Dyrektora wynika, że Placówka współpracuje z Przychodnią z ul. Wysockiego w Wałbrzychu, gdzie przyjmuje lekarz rodzinny. Ponadto dzieci wymagające porad lekarzy specjalistów miały je zapewnione w innych jednostkach służby zdrowia, na ogół również na terenie Wałbrzycha. Podopieczni korzystali z leczenia okulistycznego, ginekologicznego, stomatologicznego, angiologicznego i psychiatrycznego, (w tym wypadku w Poradni Zdrowia Psychicznego – Anima). Wychowankowie potwierdzili w ankietach sprawowaną nad nimi opiekę medyczną, większość potrafiła wymienić ostatnio zrealizowane wizyty lekarskie. Większość obecnie przebywających w Placówce dzieci jest zdrowych, troje jest pod systematyczną kontrolą lekarza psychiatry.

(Dowód: akta kontroli str. 37- 38)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6c rozporządzenia, wszystkie dzieci wyposażone zostały w środki higieniczne pozwalające im utrzymać czystość i higienę. Środki te: szampony, mydła, pasty do zębów, dezodoranty, itp., kupowane są z funduszy Placówki, a następnie indywidualnie, według potrzeb przekazywane dzieciom. Płyny do mycia naczyń były dostępne w kuchni, papier toaletowy rozdzielany był na bieżąco do poszczególnych toalet. Każdy wychowanek w ramach swojego kieszonkowego może zakupić na własne potrzeby inne kosmetyki czy środki higieniczne według upodobań. W ramach obchodzonych urodzin, podopieczni mogą otrzymać prezent w postaci wybranego kosmetyku. Ręczniki i przybory toaletowe dzieci przechowują w swoich szafkach w pokojach. (Dowód: akta kontroli str.36)

Wszyscy podopieczni Placówki, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10a i 10b rozporządzenia, mieli zapewniony dostęp do nauki: szóstka dzieci na poziomie gimnazjum (w tym jeden przy MOS), dwójka w szkole podstawowej (w tym jeden w specjalnej), trójka w szkołach ponadgimnazjalnych (2 w technikum, 1 w szkole zawodowej), jeden studiuje i jeden uczy się w OHP. Żaden podopieczny nie ma orzeczenia o potrzebie kształcenia w systemie nauczania indywidualnego (§ 18 ust. 1 pkt 10b rozporządzenia). W związku z odległym położeniem Placówki od większości szkół, wszystkie dzieci muszą do nich dojeżdżać. Zgodnie

z wymogiem § 18 ust.1 pkt 14 rozporządzenia, dzieci miały wykupione bilety miesięczne lub otrzymywały na nie pieniądze (te np. które dojeżdżają do MOS do Kłodzka, studiujący w Warszawie, uczący się w OHP w Ząbkowicach Śl.). Ponadto Placówka ponosi koszty pobytu wychowanków w internatach i bursach. Dotyczy to głównie tych, którzy uczą się i przebywają poza Wałbrzychem. Na podstawie not obciążeniowych opłacane jest dzieciom wyżywienie, a w bursie dodatkowo noclegi oraz wszystkie pozostałe koszty: kieszonkowe, wyposażenie, odzież, itp. Placówka zatem respektuje zapis § 18 ust.1 pkt 13 rozporządzenia.

(Dowód: akta kontroli str. 22, 39, 41-42)

Podręczniki do szkół były kupowane zgodnie z przekazanym przez poszczególne szkoły wykazem. Część dzieci otrzymała podręczniki bezpłatnie, zgodnie z rządowymi programami. Pozostałe wyposażenie szkolne zakupione zostało z początkiem nowego roku szkolnego i uzupełniane systematycznie według indywidualnych potrzeb dzieci. Zatem zapis § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia jest wypełniany.

Zgodnie z wymogiem zapisu § 18 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia, na terenie Placówki wydzielono miejsca do nauki i odpoczynku, zwykle młodsze dzieci odrabiają lekcje przy stołach w aneksie kuchennym, starsze w swoich pokojach, w których znajduje się przynajmniej jedno biurko. Pedagog zajęcia indywidualne prowadzi w pokojach dzieci lub w gabinecie dyrektora, gdy jest on nieobecny. Zajęcia grupowe odbywają się najczęściej w salonie. (Dowód: akta kontroli str. 38-39)

Zgodnie z zapisem § 18 ust. 1 pkt 5 i pkt 11 rozporządzenia Placówka organizuje wychowankom wsparcie i pomoc w nauce szkolnej. Zajęcia wyrównawcze i terapeutyczne prowadzone były na terenie Placówki oraz w szkołach. Wybrani wychowankowie uczestniczyli w szkołach w zajęciach wyrównawczych z WOS, historii, matematyki, natomiast w Placówce oprócz zajęć wyrównawczych z jednym wychowankiem prowadzona była także terapia pedagogiczna, a z innym logopedyczna. W Placówce pomocy w nauce udzielają wychowawcy, pedagog, korepetytor z matematyki.

Ponadto, wychowankowie Domu mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych, co wynika z § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia. Zajęcia te organizowane były głównie na terenie szkół, klubów sportowych. W okresie ferii trzem wychowankom zaproponowano wyjazd na zimowisko połączone z nauką jazdy na nartach. Podopieczne pomimo wcześniejszych deklaracji zrezygnowały z wyjazdu. Inni wychowankowie wykazywali chęć uczestnictwa w zajęciach sportowych: boks i piłka nożna, ale także zrezygnowali. Na jesieni dzieci uczęszczały na basen, obecnie mają być wznowione te zajęcia. (Dowód: akta kontroli str. 38-39)

W § 18 rozporządzenia wskazane są również pozostałe standardy socjalno-bytowe, które muszą być osiągnięte w Placówce. Dotyczą one zaopatrzenia podopiecznych w odzież, zabawki, wypłaty kieszonkowego. Ustalono, że w myśl § 18 ust. 1 pkt 6a rozporządzenia, wszystkie dzieci były zaopatrzone w odzież i obuwie. W dokumentacji dzieci znajdowały się karty odzieżowe, w których odnotowane były wszelkie przekazane dzieciom ubrania i obuwie. Obowiązuje stała zasada, że dzieci zgłaszają swoje potrzeby odzieżowe, które następnie są weryfikowane przez wychowawców. W przypadku młodszych dzieci, ubrania kupowane są przez dorosłych, starsi wychowankowie otrzymują zwykle środki finansowe na zakup potrzebnych rzeczy. Z wypowiedzi dzieci wynikało, że czasem zbyt długo oczekują na potrzebne im części garderoby. Dyrektor wyjaśniła, że problemy te związane były głównie z organizacją zakupów dla dużej liczby dzieci, Placówka musiała dostosować się do wymagań i ograniczeń stawianych przez sklepy oraz warunków stawianych przez np. sponsorów.

(Dowód: akta kontroli str. 36, 43-46)

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 6b rozporządzenia, szczególnie młodsi wychowankowie powinni być wyposażeni w zabawki odpowiednie do wieku. W Placówce był tylko jeden chłopiec w wieku 8 lat (przebywający ze starszym bratem), wszyscy pozostali to nastolatkowie. Najmłodszy miał do dyspozycji gry i zabawki dostosowane do jego wieku – np. samochodziki, klocki lego, puzzle. Większość dzieci posiadała drobny sprzęt elektroniczny – telefony komórkowe, laptopy. Do wspólnych zabaw i zajęć przeznaczono gry planszowe, komputer, sprzęt sportowy. Czas rekreacji mógł być również wypełniony poprzez oglądanie programów telewizyjnych, słuchanie muzyki, uprawianie sportów. Dzieci w ankietach potwierdziły możliwość zagospodarowania sobie czasu wolnego według swoich upodobań i możliwości. Nie zgłaszały w tym zakresie uwag. (Dowód: akta kontroli str. 36)

Wszystkim wychowankom powyżej 5 roku życia w Placówce wypłacana była kwota pieniężna do własnego dysponowania, w związku z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia. Obowiązująca wysokość kieszonkowego wynosiła od 10 zł do 50 zł i była ona wskazana w dokumencie o nazwie „Procedura wypłat kieszonkowego". W Placówce istnieje „System Motywacyjny Domów dla Dzieci Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR", w którym określono kryteria oceniania, za co mogą otrzymać wyższą lub niższą ocenę, a ta w konsekwencji przekłada się na kwotę kieszonkowego. Podopieczni znają zasady przyznawania kieszonkowego. Każdorazowo podpisem kwitowali odbiór pieniędzy na specjalnie do tego celu sporządzanych listach. (Dowód: akta kontroli str. 36-37,46-50)

W placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z § 14 i § 17 rozporządzenia, obligatoryjnie powinny być prowadzone: diagnozy psychofizyczne wychowanków, plany

pomocy, karty pobytu i arkusze badań i obserwacji psychologiczno – pedagogicznych. Podczas kontroli przeanalizowano ww. dokumentację wszystkich dzieci.

Diagnozy sporządzane były przez pedagoga w czasie do 1 miesiąca po przyjęciu dziecka do Placówki. Zawierały dwie części: opinię pedagogiczną i psychologiczną, a w nich opis:

- sytuacji rodzinnej;
- funkcjonowania społeczno-emocjonalnego;
- funkcjonowania poznawczego;
- sytuacji zdrowotnej;
- potrzeb dziecka.

Diagnozy zawierały obszary określone w § 14 ust. 3 rozporządzenia oraz zawierały wskazania do dalszej pracy z dzieckiem we wszystkich obszarach określonych w § 14 ust. 4 rozporządzenia. (Dowód: akta kontroli str.23, 51-53)

Wszyscy wychowankowie mieli opracowane indywidualne plany pomocy, co wynika z § 15 rozporządzenia. Plany opracowywane były na okres pół roku i po tym czasie modyfikowane podczas posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Działania opisane w planach dotyczyły: stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej, funkcjonowania społeczno-emocjonalnego, poznawczego. W planach wyznaczony był cel pracy z dzieckiem, jeden z czterech wymienionych w § 17 ust.1 pkt 1 rozporządzenia. W każdym obszarze były wyznaczone zadania krótko – i długoterminowe. Plany były podpisane przez wychowanków, wychowawców, natomiast ich opracowanie odbyło się bez udziału asystentów rodzin, ponieważ obecnie żadna z rodzin dzieci przebywających w Placówce nie miała go przydzielonego. (Dowód: akta kontroli str. 23, 39)

W myśl § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, w placówce dla każdego dziecka powinno prowadzić się kartę pobytu. Wszystkim podopiecznym Placówki założono i uzupełniano karty pobytu. Zawierały opisy w obszarach: rodzinnym, funkcjonowania emocjonalnego i społecznego w placówce i poza nią, kontaktów placówki ze szkołą, nauki szkolnej, samodzielności, stanu zdrowia i przyjmowanych leków, pobytów w szpitalach. Ponadto wskazano szczególne potrzeby dziecka oraz opisano współpracę z różnymi instytucjami. Karty pobytu uzupełniane były prawidłowo, raz w miesiącu we wszystkich obszarach.

(Dowód: akta kontroli str.23, 54-55)

Zgodnie z § 17 rozporządzenia, w placówce powinny być założone arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych dla każdego dziecka. W Domu dla Dzieci nr 2 zatrudniony jest pedagog, który w zakresie obowiązków ma m.in. obsługę tej Placówki. Stwierdzono, że pedagog prowadził:

- kartę pracy z dzieckiem i jego rodziną, gdzie odnotowywał wszystkie czynności podjęte w sprawie dziecka (kontakty ze szkołami, sądami, rodzicami, itp.);
- arkusz badań i obserwacji pedagogicznych;
- kartę pracy z rodziną wychowanka (odnotowano wszystkie sprawy związane z przepustkami do domów, opiniami do sądu);

Podczas kontroli stwierdzono, że w Placówce nie było takiego dokumentu jak karta udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, o której mowa § 17 ust.1 pkt 3 rozporządzenia, pomimo że były dzieci, które uczestniczyły w zajęciach specjalistycznych - terapii pedagogicznej, logopedycznej. (Dowód: akta kontroli str. 33)

Kwalifikacje osób pracujących w Domu dla Dzieci nr 2 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży SALVATOR

Osobami bezpośrednio pracującymi z dziećmi jest 5 wychowawców, w tym koordynator oraz pedagog. Wykaz ww. osób zamieszczono w aktach kontroli. Wszyscy posiadają kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wszystkie ww. osoby złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 ustawy. (Dowód: akta kontroli str. 56-57)

Podczas czynności kontrolnych przeprowadzono anonimową ankietę, dotyczącą funkcjonowania Placówki oraz przestrzegania praw dziecka. Podopieczni mają świadomość istnienia „praw dziecka", a informacje o nich uzyskali „w Placówce, w szkole, od Pani, z gabloty naściennej, w Internecie". Wśród najważniejszych dla nich praw, najczęściej zaznaczali prawo do nauki, do zabawy i wypoczynku, do poczucia bezpieczeństwa, do szacunku i tolerancji, do wyrażania własnych myśli i uczuć. U większości dzieci padała odpowiedź, że niektóre z tych praw było kiedykolwiek łamane. Natomiast w bezpośrednich rozmowach nie umiały doprecyzować, które prawa były łamane. Czasami źle interpretowały zachowania osób dorosłych, np. jako stosowanie przemocy, gdy wychowawca musiał interweniować w sytuacjach konfliktowych, agresywnych ze strony niektórych wychowanków lub też jak podnosił głos. Żadne dziecko nie wskazało na stosowanie przemocy fizycznej, natomiast trójka wskazała na użycie słów ze strony wychowawców, po których było dziecku przykro i miało wrażenie, że osoba się z niego naśmiewała. Na 9 wypełnionych ankiet, sześć osób wskazało, że czują się w Placówce bezpiecznie, trzy nie zaznaczyły odpowiedzi w ogóle. Dzieci znają stosowany w Palcówce system kar i nagród, nie

mają poczucia, by ograniczano im kontakty z rodzinami. Niepokojące okazały się odpowiedzi dotyczące sprawiedliwego traktowania wychowanków przez dorosłych. Na 9 osób tylko 3 odpowiedziały twierdząco, cztery negatywnie, jeden „nie wiedział", jeden stwierdził, że „nie wszyscy". W rozmowie dzieci wskazały, do którego wychowawcy mają najmniejsze zaufanie, obrazując to przykładami z codziennego życia. W rozmowie z Dyrektorem Placówki, znane mu były sygnalizowane sprawy. W stosunku do zainteresowanego wychowawcy podejmowane były działania dyscyplinujące i przeprowadzano z nim rozmowy, także konfrontując sytuacje z dziećmi. W związku z tym, że problem nadal występuje, wskazane jest zorganizować szkolenie dla pracowników w zakresie radzenia sobie z sytuacjami stresowymi, związanymi z wypaleniem zawodowym lub poddać pracę wychowawców superwizji.

W wyniku zakończonej kontroli problemowej stwierdzono nieprawidłowość:

1. W Placówce nie są prowadzone karty udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, pomimo że są wychowankowie uczestniczący w tego typu zajęciach.
2. Regulamin Placówki nie określa jej typu.

Wobec dokonanych ustaleń wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, dla dzieci które uczestniczą w takich zajęciach.

Podstawa prawna: § 17 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
Termin realizacji: na bieżąco.

2. Określić w Regulaminie Placówki jej typ.

Podstawa prawna: art. 101 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 697)
Termin realizacji: 31 lipca 2017 r.

Proszę o przekazanie informacji do tut. Wydziału odnośnie sposobu realizacji wydanych zaleceń oraz wskazanych w wystąpieniu uwag w funkcjonowaniu jednostki i sposobów ich eliminowania do 30 czerwca 2017 r.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ust.1, 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.), kontrolowana jednostka, której wydano lub niezalecenia pokontrolne, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....

(kontroler)

.....

(kontroler)

Dariusz Zawilla

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU Zdrowia i Polityki Społecznej

.....

(kierownik komórki do spraw kontroli)